

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/fotorelacje/103206,Obchody-stulecia-przylaczenia-Orawy-do-Polski.html>
25.04.2024, 21:57

Obchody stulecia przyłączenia Orawy do Polski

16 i 17 lipca 2020 r. w Jabłonce odbyły się obchody setnej rocznicy przyłączenia części Orawy do Polski. W głównych uroczystościach 17 lipca uczestniczyła Cecylia Radoń, zastępca dyrektora krakowskiego IPN. Dr hab. Filip Musiał wchodził w skład Komitetu Honorowego obchodów.

Po mszy świętej w kościele Przemienienia Pańskiego, odprawionej pod przewodnictwem bp. Janusza Mastalskiego, złożono wieńce pod pomnikiem Jana Pawła II przed świątynią. Głos zabrał m.in. ks. prałat Władysław Zązel, kapelan Związku Podhalan. Następnie w parku przed Urzędem Gminy w Jabłonce odsłonięto tablicę upamiętniającą setną rocznicę przyłączenia części Orawy do Polski. Gospodarzem uroczystości był wójt Jabłonki Antoni Karlak.

Odzyskanie niepodległości w listopadzie 1918 r. było dopiero początkiem jednoczenia ziem polskich. Toczyły się równoległe walki zbrojne i zabiegi dyplomatyczne. Starano się m.in. o ziemię orawską, która była przedmiotem sporu z Czechosłowacją. Do najwybitniejszych budzicieli polskości na Orawie należeli m.in. Piotr Borowy, Eugeniusz Stercula, ks. Eugeniusz Sikora i przede wszystkim ks. Ferdynand Machay.

Mieszkańcy północnej części Orawy powołali w Jabłonce Radę Narodową i zażądali przyłączenia tych ziem do Polski. Musieli jednak poczekać na to półtora roku. W krytycznym momencie wojny polsko-bolszewickiej, gdy Armia Czerwona zbliżała się do Warszawy, Polska zmuszona została do wyrażenia zgody na to, by przebieg granicy ustalili przedstawiciele państw alianckich. 28 lipca 1920 r. Rada Ambasadorów ogłosiła decyzję. Jedynie część postulowanych ziem orawskich przypadła Polsce, choć straty na Spiszu, a zwłaszcza na Zaolziu okazały się dotkliwsze.

Jablonka, 17.07.2020.
Obchody stulecia
przyłączenia Orawy do
Polski. Fot. Janusz
Ślęzak (IPN)

Jablonka, 17.07.2020.
Obchody stulecia
przyłączenia Orawy do
Polski. Fot. Janusz
Ślęzak (IPN)

Jablonka, 17.07.2020.
Obchody stulecia
przyłączenia Orawy do
Polski. Fot. Janusz
Ślęzak (IPN)

Jablonka, 17.07.2020.
Obchody stulecia
przyłączenia Orawy do
Polski. Fot. Janusz
Ślęzak (IPN)

Jablonka, 17.07.2020.
Obchody stulecia
przyłączenia Orawy do
Polski. Fot. Janusz
Ślęzak (IPN)

Jablonka, 17.07.2020.
Obchody stulecia
przyłączenia Orawy do
Polski. Fot. Janusz
Ślęzak (IPN)